ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 7ης Δεκεμβρίου 1993 *

Στην υπόθεση C-6/92,

Federazione sindacale italiana dell'industria estrattiva (Federmineraria), ένωση ιταλικού δικαίου με έδρα τη Ρώμη,

Società italiana sali alcalini SpA (Italkali), εταιρία ιταλικού δικαίου με έδρα το Παλέρμο (Ιταλία),

Thalassia SpA, εταιρία ιταλικού δικαίου με έδρα το Παλέρμο,

Laviosa chimica mineraria SpA, εταιρία ιταλικού δικαίου με έδρα το Λιβόρνο (Ιταλία),

Società sarda di bentonite SpA, εταιρία ιταλικού δικαίου με έδρα τη Villaspeciosa (Ιταλία),

εκπροσωπούμενες από τον Aurelio Pappalardo, δικηγόρο Trapani, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Alain Lorang, 51, rue Albert 1er,

προσφεύγουσες,

υποστηριζόμενες από

την Περιφέρεια Σαρδηνίας, εκπροσωπούμενη από τον Sergio Panunzio και Andrea Guarino, δικηγόρους Ρώμης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Alain Lorang, 51, rue Albert 1er,

και

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

την Περιφέρεια Σικελίας, εκπροσωπούμενη από τον Pier Giorgio Ferri, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Ιταλίας, 5-7, rue Marie-Adelaïde,

παρεμβαίνουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Lucio Gussetti, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nicola Annecchino, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής 91/523/ΕΟΚ, της 18ης Σεπτεμβρίου 1991, σχετικά με την εξάλειψη των κομίστρων που συνεπάγονται υποστήριξη των ιταλικών σιδηροδρόμων για τη μεταφορά ορυκτών χύδην και υλών που έχουν παραχθεί και υποστεί μεταποίηση στη Σικελία και Σαρδηνία (ΕΕ L 283, σ. 20),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, R. Joliet και G. C. Rodríguez Iglesias, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Darmon
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις αγορεύσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 11ης Φεβρουαρίου 1993,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Ιουλίου 1993,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 6 Ιανουαρίου 1992, η Federazione sindacale italiana dell' industria estrattiva (στο εξής: Ομοσπονδία) καθώς και η Società italiana sali alcalini SpA, η Thalassia SpA, η Laviosa chimica mineraria SpA και η Società sarda di bentonite SpA (στο εξής: τέσσερις εταιρίες) ζήτησαν, δυνάμει του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, την ακύρωση της αποφάσεως 91/523/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 18ης Σεπτεμβρίου 1991, σχετικά με την εξάλειψη των κομίστρων που συνεπάγονται υποστήριξη των ιταλικών σιδηροδρόμων για τη μεταφορά ορυκτών χύδην και υλών που έχουν παραχθεί και υποστεί μεταποίηση στη Σικελία και Σαρδηνία (ΕΕ L 283, σ. 20, στο εξής: απόφαση). Μόνος αποδέκτης της εν λόγω αποφάσεως είναι η Ιταλική Δημοκρατία.

2 Δυνάμει του άρθρου 1 της εν λόγω αποφάσεως, επιβάλλεται στην Ιταλική Δημοκρατία η υποχρέωση να θέσει «τέλος στην εφαρμογή του συστήματος κομίστρων υποστήριξης για τη μεταφορά με σιδηρόδρομο ορισμένων κατηγοριών προϊόντων που προέρχονται από τη Σικελία και τη Σαρδηνία, το οποίο δημιουργήθηκε δυνάμει του άρθρου 19, τελευταία περίπτωση, του νόμου 887, της 22ας Δεκεμβρίου 1984». Ο νόμος αυτός δημοσιεύθηκε στο συμπλήρωμα της Gazzetta ufficiale (Εφημερίδας της Κυβερνήσεως της Ιταλίας), αριθ. φύλλου 356 της 29ης Δεκεμβρίου 1984.

3 Το άρθρο 19, τελευταία περίπτωση, του προαναφερόμενου ιταλικού νόμου προβλέπει ότι «οι μεταφορές ορυκτών χύδην που έχουν παραχθεί στα νησιά και αποσταλεί από αυτά απολαύουν εκπτώσεως της τάξεως του 30 % επί των κομίστρων των εθνικών σιδηροδρόμων. Η έκπτωση αυτή φτάνει το 60 % για τα προϊόντα που έχουν παραχθεί και υποστεί μεταποίηση στα νησιά. Η διαφορά καλύπτεται από το δημόσιο ταμείο, το οποίο εξοφλεί στην εθνική εταιρία σιδηροδρόμων τα οφειλόμενα ποσά, σύμφωνα με τις κοινοτικές ρυθμίσεις.»

4 Με την απόφασή της, η Επιτροπή έκρινε ότι η κάλυψη από το ιταλικό Δημόσιο των εκπτώσεων αυτών απαγορεύεται από το άρθρο 80, παράγραφος 1, της Συνθήκης, το οποίο ορίζει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επιβάλλουν στις μεταφορές που εκτελούνται εντός της Κοινότητας κόμιστρα και όρους «που συνεπάγονται καθ' οιονδήποτε τρόπο υποστήριξη ή προστασία προς το συμφέρον μιας ή περισσοτέρων ορισμένων επιχειρήσεων ή βιομηχανιών», εκτός αν η επιβολή αυτή επιτραπεί από την Επιτροπή. Επιπλέον, η Επιτροπή απέκλεισε τη δυνατότητα να τύχει το εν λόγω μέτρο εξαιρέσεως από την απαγόρευση αυτή, δυνάμει του άρθρου 80, παράγραφος 2.

5 Με την αίτηση ακυρώσεως, οι τέσσερις εταιρίες και η Ομοσπονδία, που είναι η επαγγελματική τους ένωση, υποστήριξαν ότι συγκαταλέγονται στην περιορισμένη ομάδα επιχειρήσεων οι οποίες επωφελούνταν μέχρι τότε από τα εν λόγω ευνοϊκά τιμολόγια. Ισχυρίζονται ότι, καθόσον ανήκουν στην περιορισμένη κατηγορία των επιχειρήσεων που εξορύσσουν ή μεταποιούν ορυκτά στη Σικελία ή τη Σαρδηνία, η απόφαση τις θίγει ατομικά και ότι, επιπλέον, καθόσον η απόφαση αυτή δεν αφήνει στην Ιταλία κανένα περιθώριο εκτιμήσεως, τις θίγει άμεσα.

6 Η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου της προσφυγής, δυνάμει του άρθρου 91, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας και ζήτησε από το Δικαστήριο να κρίνει επί της ενστάσεως αυτής χωρίς να εισέλθει στην ουσία.

7 Στην έκθεση ακροατηρίου εκτίθενται διεξοδικά το κανονιστικό πλαίσιο και τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

Ως προς το παραδεκτό

Ως προς το παραδεκτό της προσφυγής των τεσσάρων εταιριών

8 Πρέπει καταρχάς να εξεταστεί το παραδεκτό της προσφυγής που ασκήθηκε από τις τέσσερις εταιρίες.

9 Προς στήριξη της ενστάσεως απαραδέκτου, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η απόφαση που εξέδωσε δεν θίγει άμεσα και ατομικά τις εν λόγω εταιρίες, κατά την έννοια του άρθρου 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

10 Το άρθρο 173, δεύτερο εδάφιο, προβλέπει ότι «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται (...) να ασκεί προσφυγή κατά των αποφάσεων (...) που, αν και εκδίδονται ως (...) αποφάσεις που απευθύνονται σε άλλο πρόσωπο, το αφορούν άμεσα και ατομικά».

11 Ωστόσο, από την απόφαση της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937), προκύπτει ότι τα άλλα πρόσωπα, εκτός από τους αποδέκτες μιας αποφάσεως, δεν μπορούν να ισχυριστούν ότι η απόφαση αυτή τα αφορά ατομικά, παρά μόνο αν τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιαίτερων ιδιοτήτων τους ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με κάθε άλλο πρόσωπο και συνεπώς τα εξατομικεύει σαν να ήταν αποδέκτες.

12 Οι εταιρίες ισχυρίζονται, συναφώς, ότι ανήκουν σε μια καθορισμένη και περιορισμένη κατηγορία προσώπων, που αφορά η προσβαλλόμενη απόφαση, κατηγορία η οποία απαρτίζεται από τις επιχειρήσεις που εξορύσσουν ορυκτά χύδην στις δύο νήσους και ότι η κατηγορία αυτή είχε προσδιοριστεί ή μπορούσε να προσδιοριστεί από την Επιτροπή κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεώς της.

13 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

14 Πράγματι, πρέπει να τονιστεί ότι η επίδικη απόφαση δεν θίγει μόνο τα συμφέροντα των προσφευγουσών εταιριών. Θίγει επίσης τα συμφέροντα του οργανισμού σιδηροδρόμων, του οποίου η ανταγωνιστική θέση σε σχέση με τους άλλους τρόπους μεταφοράς ευνοείται από την ύπαρξη του μειωμένου τιμολογίου. Η εν λόγω απόφαση ενδιαφέρει επίσης τις εταιρίες μεταφορών στις οποίες οι προσφεύγουσες εταιρίες μπορούν να αναθέτουν την αποστολή των εμπορευμάτων τους και οι οποίες μπορούν επίσης να προσφεύγουν στις υπηρεσίες των σιδηροδρόμων. Η απόφαση αυτή αφορά, τέλος, τους πελάτες των εν λόγω εταιριών, οι οποίοι, δυνάμει των διατάξεων των συμβάσεων πωλήσεως, μπορούν να υποχρεώνονται να αναλάβουν το σύνολο ή μέρος των εξόδων μεταφοράς.

15 Υπ' αυτές τις συνθήκες, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η επίμαχη απόφαση θίγει επιχειρηματίες των οποίων ο αριθμός ή η ταυτότητα ήταν καθορισμένα και μπορούσαν να εξακριβωθούν κατά τον χρόνο εκδόσεώς της.

16 Επομένως, και χωρίς μάλιστα να απαιτείται να εξακριβωθεί εάν η απόφαση αφορά τις προσφεύγουσες εταιρίες άμεσα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, δεδομένου ότι η απόφαση δεν τις αφορά ατομικά, η προσφυγή ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Ως προς το παραδεκτό της προσφυγής της Ομοσπονδίας

17 Όσον αφορά την προσφυγή της Ομοσπονδίας, πρέπει να τονιστεί ότι η εν λόγω Ομοσπονδία δεν προέβαλε, για να δικαιολογήσει το έννομο συμφέρον της, ούτε με το δικόγραφο της προσφυγής ούτε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, λόγους που να αφορούν την ίδια και να διαφέρουν από εκείνους που επικαλέστηκαν τα μέλη της.

18 Λαμβανομένου υπόψη του απαραδέκτου της προσφυγής των τεσσάρων εταιριών, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσφυγή της Ομοσπονδίας είναι επίσης απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

19 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή οι προσφεύγουσες και οι παρεμβαίνουσες ηττήθηκαν, αλλά η Επιτροπή ζήτησε μόνο την καταδίκη των προσφευγουσών στα δικαστικά έξοδα, πρέπει οι προσφεύγουσες να καταδικαστούν στα δικά τους έξοδα και στα έξοδα τα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή σχετικά με την προσφυγή, οι δε παρεμβαίνουσες και η Επιτροπή να φέρουν τα αντίστοιχα έξοδά τους όσον αφορά τις αιτήσεις παρεμβάσεως.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.

2) Οι προσφεύγουσες θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα και καταδικάζονται στα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή εξαιτίας της προσφυγής τους.

3) Οι παρεμβαίνουσες και η Επιτροπή θα φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα σχετικά με την παρέμβαση.

Moitinho de Almeida Joliet Rodríguez Iglesias

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Δεκεμβρίου 1993.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida